

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından Anayasanın 120. Maddesine dayanarak OHAL ilan edilmiştir. Türkiye 2 yıllık bir OHAL sürecinden geçmiş ve bu süre zarfında temel hak ve özgürlükler askıya alınmış, ağır hak ihlalleri ve ciddi mağduriyetler yaşanmıştır. 18 Temmuz 2018 tarihinde süresi dolan ve kaldırılan OHAL sonrası Türkiye'nin artık bir normalleşme sürecine de geçmesi gerekmektedir. Bu nedenle 2 yıllık OHAL döneminde temel hak ve özgürlükler, insan hakları ihlalleri ve yaşanan mağduriyetlerin tespit edilmesi çözümlerinin tartışılması ve bir daha Türkiye'de OHAL'in ilan edilmemesi için Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Gülüstun KILIÇ KOÇYİĞİT
Muş Milletvekili

GEREKÇE

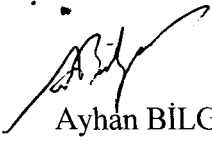
15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından 20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen Olağanüstü Hal (OHAL) üç aylık periyodlarla 7 kez uzatıldı. Bu süre zarfında insan hak ve özgürlüklerinde ciddi ihlaller yaşandı. Kanun hükmünde kararnamelerle 130 binin üzerinde kamu görevlisi meslekten ihraç edildi. Birçok kamu kurum ve kuruluş KHK ile kapatıldı. 1.800 yakın dernek ve vakıf kapatılarak mallarına el konuldu. Onlarca gazete, dergi, TV, radyo, ajans kapısı mühürlendi. Gazeteciler ve medya çalışanları gözaltına alınıp tutuklandı. Türkiye Gazeteciler Sendikası verilerine göre, 142 gazeteci ve medya çalışanı şuanda cezaevinde. Uluslararası Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), Aralık 2017 yayınladığı raporda, en fazla gazetecinin cezaevinde olduğu üç ülkeden birinin Türkiye olduğu belirtilmiştir.

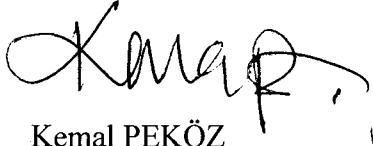
Darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL süresince neredeyse her gün gözaltı ve tutuklama operasyonları yapıldı. Gözaltı ve tutuklamalar yalnızca darbe girişimine doğrudan veya dolaylı karışan ya da Gülen yapılanmasına bağlı olanlara yönelik değildi. İktidara muhalif olan her kesimden; siyasetçisinden gazetecisine, akademisyeninden öğrencisine, esnaftan iş insanına kadar yüzlerce insan gözaltına alınıp tutuklandı. Cezaevlerinde işkence, kötü muamele ve hak ihlalleri iddiaları OHAL döneminde daha da artmıştır.

Partimiz HDP her türlü askeri, sivil ve siyasi darbelere ve muhtıralara karşı olduğunu gerek açıklamalarıyla gerekse pratiğiyle ortaya koymuştur. Ancak 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL ile birlikte partimiz ve bileşenlerimize yönelik baskı, gözaltı ve tutuklama operasyonlarına başlatılmıştır. 20 Mayıs 2015 tarihinde TBMM’de milletvekili dokunulmazlığı kaldırılarak milletvekilliklerinin tutuklanmasının ve vekilliklerinin düşürülmesinin önü açılmıştır. Bir önceki dönem Eş genel Başkanlarımız Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ başta olmak üzere 15 milletvekilimiz 4 Kasım 2016 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanmıştır. Bu süreçte 27’den fazla milletvekilimiz gözaltına alındı, tutuklandı, serbest bırakıldı. Bir önceki dönem Eş genel Başkanımız ve Van milletvekili olan Figen Yüksekdağ dâhil olmak üzere 11 milletvekilimizin vekilliği genel kurul görüşmeleri sırasında bir tezkereyle düşürülmüştür. 24 Haziran seçimlerinde seçilen iki tutuklu milletvekilinden Leyla Güven ve Enis Berberoğlu ise, yüksek oyla seçildikleri halde halen cezaevinde tutulmaktadır. Bileşenimiz olan Demokratik Bölgeler Partisinin 102 belediyesinin 94’üne kayyum atandı. Belediye eş başkanları ve meclis üyeleri görevden alınarak tutuklandı.

Tüm bunlara karşı OHAL döneminde itiraz mercileri ve hak arama yolları da bir bir kapatıldı. Türkiye’de en yüksek mahkeme olan Anayasa Mahkemesi daha önce tutuklu milletvekilleriyle ilgili içtihat kararlarına uymadı. Anayasa mahkemesi OHAL kararlarının yargıya götürülemeyeceğini, iptali için Anayasa Mahkemesi’ne başvuru yapılamayacağını açıklayarak yurttaşların en üst mercilere itiraz hakkı ellerinden alınmıştır.

Anayasa'nın 120. maddesi ile 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 3. Maddesine dayanarak ilan edilen OHAL, süresi dolmuş ve koşulları da ortadan kalkmıştır. 18 Temmuz 2018 tarihinde süresi dolan ve kaldırılan OHAL’in 2 yıllık bilançosu yukarıda bahsedilen şekliyle ağır olmuştur. Bu süreçte temel hak ve özgürlükler, demokrasi ve insan hakları açısından büyük mağduriyetler ve ihlaller yaşanmıştır. Olağanüstü hal koşulları ortadan kalktığına göre, Türkiye’nin artık bir normalleşme sürecine geçmesi gerekmektedir. Bu nedenle 2 yıllık OHAL döneminde temel hak ve özgürlükler, insan hakları ihlalleri ve yaşanan mağduriyetlerin tespit edilmesi ve giderilmesi bakımından bir daha Türkiye’de OHAL’in ilan edilmemesi ve önleyici tedbirlerin alınması amacıyla Mecliste bir Araştırma Komisyonun kurulması elzemdir.

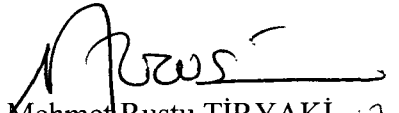

Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

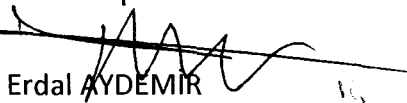

Kemal PEKÖZ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

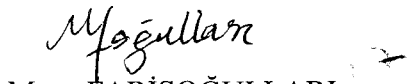

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP Ankara Milletvekili

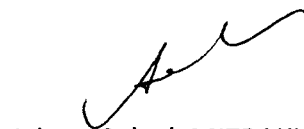

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

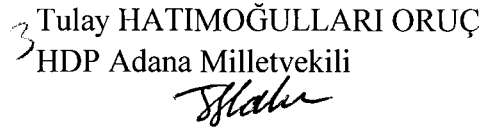

Mehmet Ruştı TIRYAKI
HDP Batman Milletvekili

Erdal AYDEMİR
HDP Bingöl Milletvekili

Salihe AYDENİZ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Musa FARİSOĞULLARI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Adnan Selçuk MIZRAKLI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

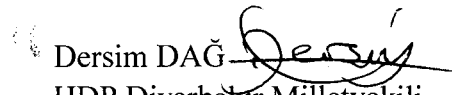

Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

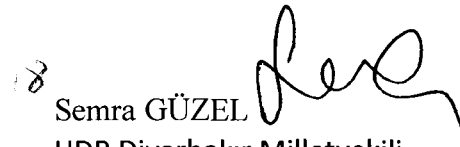

Dirayet Dilan TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

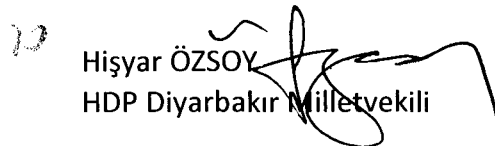

Kemal BÜLBÜL
HDP Antalya Milletvekili

Necdet İPEKYÜZ
HDP Batman Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Batman Milletvekili

Dersim DAĞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Diyarbakır Milletvekili